

تئوری موسیقی برای نوآموزان

باربارا و آرام
مترجم: ایلیا بهارلو

مؤسسه‌ی فرهنگی - هنری ماهور

تهران، خیابان حقوقي، شماره‌ی ۴۲، طبقه‌ی همکف
کدپستی ۱۶۱۱۹۷۵۵۱۶
تلفن: ۷۷۵۰۲۴۰۰
www.mahoor.com
info@mahoor.com

تئوری موسيقي براي نوآموزان

نویسنده: باربارا و آرام

مترجم: ايليا بهارلو

طرح جلد: سیاوش یعقوبی

ویرایش: کاوه صادقی آزاد

صفحه‌آرایی: افسانه امیری

چاپ پنجم: ۱۴۰۰

تعداد: ۲۰۰۰ جلد

لیتوگرافی: باران

چاپ و صحافی: پژمان

حق چاپ محفوظ است

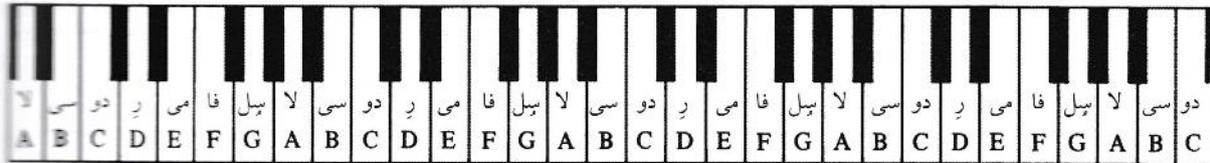
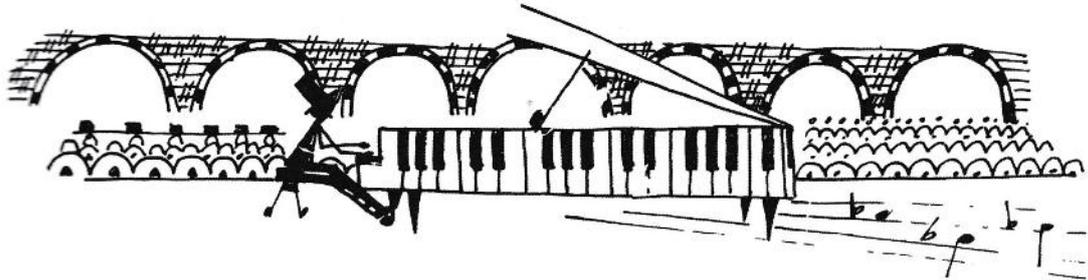
شابم: ۳-۴۸-۴-۸۰۲۶۰۴-۰۰-۹۷۹-۰-۸۰۲۶۰۴-۴۸-۳ ISMN: 979-0-802604-48-3

فهرست

فصل ۱: صفحه کلید، نت نویسی، نیم پرده‌ها و علامت‌های عَرَضی، یک پرده، ارزش‌های زمانی	۹
فصل ۲: گام‌های ماژور	۶۲
فصل ۳: گام‌های مینور	۹۸
فصل ۴: اصطلاح‌های ایتالیایی، علامت‌های موسیقایی	۱۳۵
فصل ۵: فاصله‌ها	۱۴۲
فصل ۶: تریاده‌ها	۱۵۷
فصل ۷: میزان ساده	۱۶۸
فصل ۸: نام‌گذاری تُنالیتته‌ی یک ملودی، انتقال	۱۹۸
امتحان‌ها	۲۱۰
تمرین‌های اضافه	۲۱۹
اصطلاح‌های موسیقایی	۲۳۱
نمایه	۲۳۳

فصل اول

صفحه کلید (The keyboard)

صفحه کلیدهای پیانو کلیدهای سفید و سیاه دارد.

نام کلیدهای سفید، هفت حرف اول الفبای انگلیسی است.

A	B	C	D	E	F	G
لا	سی	دو	ر	می	فا	سُل

وقتی به سُل (G) می‌رسیم، دوباره از لا (A) نام‌گذاری می‌کنیم تا نام تمام کلیدهای سفید را بگوییم.

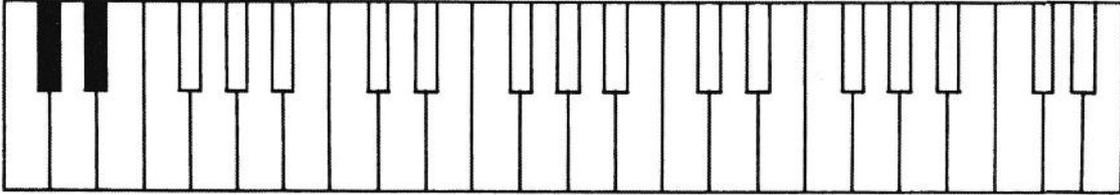
کلیدهای سیاه در دسته‌های دوتایی و سه‌تایی منظم شده‌اند.

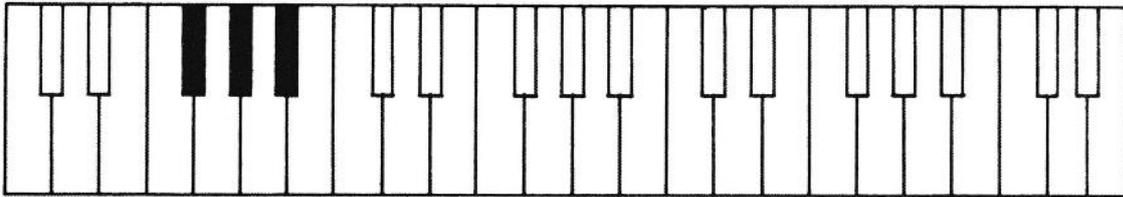
در دسته‌های دوتایی کلیدهای سیاه، کلید سفید سمت چپ نت «دو» یا C است. کلید «دو» که در وسط پیانو قرار دارد «دو وسط» یا «دو میانی» (Middle C) نام دارد.

تمرین‌ها

۱. کلیدهای سیاه را که در دسته‌های دوتایی هستند سیاه کنید.

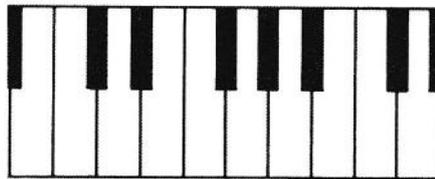
۲. کلیدهای سیاه را که در دسته‌های سه‌تایی هستند سیاه کنید.

۳. در این صفحه کلیدها نام هر کدام از کلیدهای سفید را بنویسید.

۴. در این صفحه کلیدها نام هر کدام از کلیدهای سفید را بنویسید.

۵. جاهای خالی را پر کنید.

الف. بین دو کلید سیاه دوتایی، کلید سفید مابین است.

ب. یک نت سفید قبل از لا است.

پ. در کلیدهای سیاه سه‌تایی، کلید سفید سمت چپ است.

ت. یک نت سفید قبل از سی است.

ث. در کلیدهای سیاه دوتایی، کلید سفید سمت راست است.

ج. یک نت بعد از سی است.

چ. در کلیدهای سیاه سه‌تایی، کلید سفید سمت راست است.

اسامی کلیدهای سیاه را جلوتر در همین فصل یاد خواهید گرفت.

نت نویسی (Note Writing)

موسیقی روی ۵ خط و ۴ مابین خطوط نوشته می‌شود. این خطوط، خطوط حامل (Staff) نامیده می‌شوند.

این‌ها ۵ خط حامل هستند. و این‌ها ۴ مابین خطوط هستند.

همین‌طور که می‌بینید خطوط حامل از پایین به بالا شماره‌گذاری می‌شوند.

روی هر کدام از خطوط حامل یا مابین خطوط می‌توانیم نت بنویسیم. بالاترین نت روی حامل زیرترین صدا یا تواک (Pitch) را دارد. پایین‌ترین نت روی حامل بم‌ترین صدا را دارد.

شکل نت‌ها کاملاً گرد نیستند. آن‌ها بیضی شکل هستند. اگر دو خط منحنی مثل این بکشید و آن‌ها را به هم بچسباند شکل درست نت به دست می‌آید.

برای نوشتن نت روی خط، نصف نت را بالای خط و نصف نت را پایین خط بکشید. خط حامل درست از وسط نت می‌گذرد.

نت بین خطوط کاملاً بین دو خط کشیده می‌شود. بالا و پایین نت خطوط حامل را لمس می‌کند.

تمرین‌ها

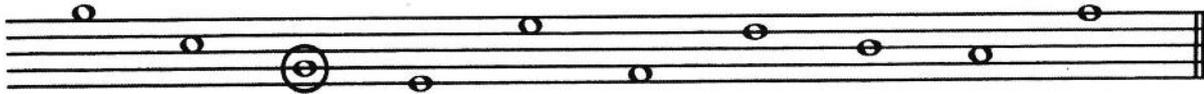
۱. ده نت روی خط بکشید.

۲. ده نت بین خطوط بکشید.

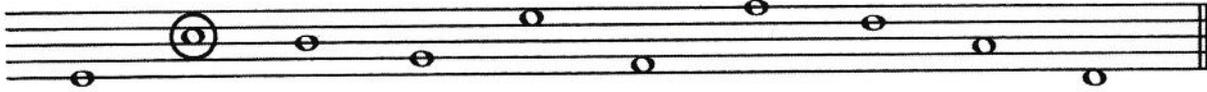
۳. شماره‌ی خطی که هر کدام از نت‌ها روی آن قرار دارد را بنویسید.

۴. شماره‌ی بین خطوطی که هر کدام از نت‌ها مابین آن قرار دارد را بنویسید.

۵. دور نت‌های روی خطوط دایره بکشید.

۶. دور نت‌های مابین خطوط دایره بکشید.

نت‌ها اغلب یک خط کوتاه در کنار (چسبیده به سر نت) دارند که دسته (Stem) نامیده می‌شود. اگر دسته‌ی نت به سمت پایین باشد از سمت چپ کشیده می‌شود. م و اگر دسته‌ی نت به سمت بالا باشد از سمت راست کشیده می‌شود.

تمرین‌ها

۱. به این نت‌ها از سمت چپ دسته اضافه کنید.

۲. به این نت‌ها از سمت راست دسته اضافه کنید.

۳. به این نت‌ها دسته به سمت پایین اضافه کنید.

۴. به این نت‌ها دسته به سمت بالا اضافه کنید.

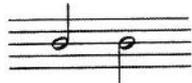

۵. در جهت درست دسته اضافه کنید.

چپ راست بالا پایین چپ پایین بالا راست پایین راست چپ بالا

اگر نت روی خط سوم حامل است جهت دسته‌ی نت به هر دو طرف (بالا یا پایین) می‌تواند باشد.

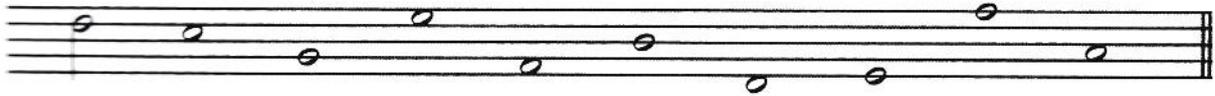

اگر نت بالای خط سوم حامل است، معمولاً دسته‌ی نت به سمت پایین کشیده می‌شود. اگر نت پایین خط سوم حامل است، معمولاً دسته‌ی نت به سمت بالا کشیده می‌شود. به این مثال‌ها با دقت نگاه کنید.

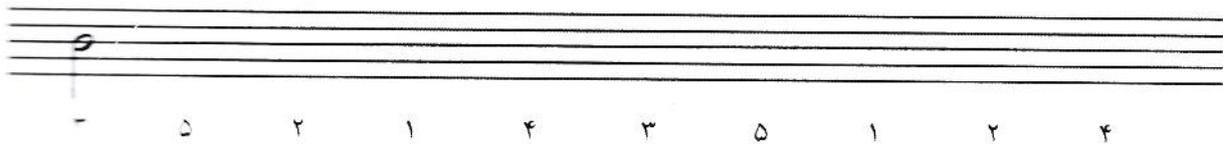

تمرین‌ها

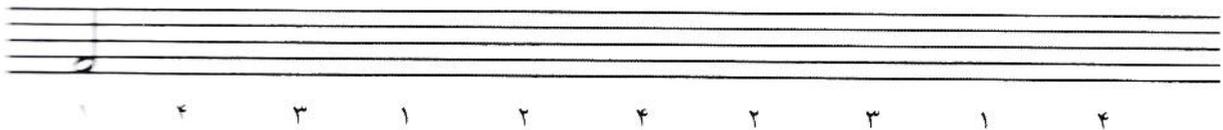
۱. برای هر یک از این نت‌ها یک دسته اضافه کنید.

۲. نت‌های زیر را روی شماره‌ی خطوط خواسته‌شده‌ی حامل با دسته بکشید.

۳. نت‌های زیر را مابین شماره‌ی خطوط خواسته‌شده‌ی حامل با دسته بکشید.

روی خطوط و بین تمام خطوط حامل می‌توان نت نوشت. اسم این نت‌ها مثل کلیدها روی صفحه‌کلید به ترتیب هفت حرف اول الفبای انگلیسی است: ABCDEFG

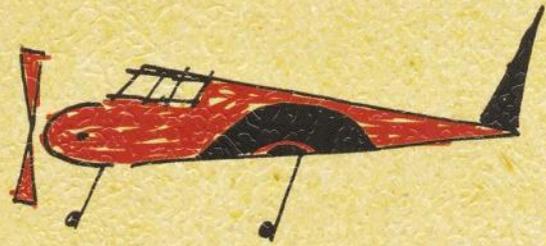
کلید (Clef) علامتی است که در ابتدای هر خط حامل کشیده می‌شود تا نشان دهد هر خط چه نتی است.

این شکل کلید سُل (Treble Clef or G Clef) است. این کلید دور خط دوم حامل پیچیده است تا نشان دهد خط دوم سُل است که بالای دو وسط است.

برای کشیدن کلید سُل پنج مرحله‌ی زیر را دنبال کنید.

تئوری موسیقی برای نوآموزان، کتابی است برای نوآموزان موسیقی، به ویژه کودکان، و برای هنرجوی هر سازی قابل استفاده است. این کتاب مجموعه‌ای از توضیحات و فعالیت‌هایی است که مفاهیم بنیادی تئوری موسیقی را به زبانی ساده ولی کامل می‌آموزد و تمرین‌های زیاد آن بعد از هر مطلب که از زوایای مختلف، درس را مورد پرسش قرار می‌دهد، منجر به بازتر شدن ذهن هنرجو نسبت به آن موضوع می‌شود. داشتن سواد تئوری موسیقی در کنار نواختن هر ساز، موجب افزایش آگاهی و اطلاعات راجع به قطعات موسیقی و نیز افزایش اعتماد به نفس در اجرا می‌شود.

